

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Delspinigiai

Delspinigiai

Švedija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Taisyklės, kuriomis reglamentuojamos palūkanos, išdėstytos Palūkanų įstatyme (*räntelagen*, 1975:635). Šios taisyklės taikomos, jeigu sutartimi, sutartine prievole (pasižadėjimu) ar kitu konkrečiu dokumentu nėra nustatyta kitaip. Tačiau pagal šį įstatymą kai kurios sutarčių nuostatos pripažįstamos niekinėmis ir negaliojančiomis.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Gražinimo reikalavimai

Jeigu mokėjimą reikalaujama grąžinti, pavyzdžiui, dėl sutarties pažeidimo, taikoma referencinė palūkanų norma (2016 m. vasario mėn. ji buvo 0 proc.) pridėdant prie jos 2 procentinius punktus. Palūkanos mokamos nuo mokėjimo atlikimo dienos iki grąžinimo dienos įskaitytinai, o jeigu mokėjimas negražinamas laiku – įskaitytinai iki tos dienos, kai pagal taisyklės dėl nesumokėtų skolų atsiranda prievolė mokėti palūkanas.

Nesumokėtos skolos

Palūkanos už nesumokėtas skolas mokamos pagal referencinę normą (2016 m. vasario mėn. ji buvo 0 proc.), pridėjus prie jos 8 procentinius punktus. Taikomos toliau nurodytos bendrosios taisyklės:

- jeigu mokėjimo termino data nustatyta iš anksto, palūkanos už skolą mokamos nuo tos dienos;
- jeigu reikalavimas grindžiamas asmens pareiga grąžinti pinigus, kuriuos jis gavo iš pagrindinės skolos suteikėjo ar trečiojo asmens, palūkanos mokamos nuo sąskaitos pateikimo dienos, o jeigu ji nepateikiama – nuo tos dienos, kai sąskaita turėjo būti pateikta;
- kitoms nesumokėtoms skoloms taikoma bendra taisyklė – palūkanos mokamos 30 dieną nuo tos dienos, kai kreditorius išsiunčia sąskaitą faktūrą ar pateikia reikalavimą sumokėti nurodytą sumą, nurodydamas, kad nesumokėjus atsiras prievolė mokėti palūkanas. Skolininkas neprivalo mokėti palūkanų už laikotarpį iki sąskaitos faktūros ar reikalavimo gavimo.

Prekybininkams sudarant komercinius tarpusavio sandorius palūkanos turi būti mokamos neatsižvelgiant į tai, ar mokėjimo reikalavime nurodyta, kad nesumokėjus teks mokėti palūkanas. Tas pats taikoma jeigu vykdydamas komercinę veiklą prekybininkas pateikia viešosios valdžios institucijai ar kitai viešajai organizacijai reikalavimą dėl patiektų prekių ar suteiktų paslaugų.

Jeigu pateikiamas reikalavimas atlyginti žalą (*skadestånd*) ar sumokėti kitą panašią kompensaciją, kurios neįmanoma nustatyti, papildomai jos neištyrus, palūkanos mokamos nuo mokėtinos sumos ir pradedamos skaičiuoti trisdešimtą dieną nuo tos dienos, kai kreditorius pareikalauja mokėjimo ir nurodo tai, ko jis gali pagrįstai reikalauti. Skolininkas neprivalo mokėti palūkanų už laikotarpį iki reikalavimo ir nurodymo gavimo.

Neatsižvelgiant į visas kitas taisykles, palūkanos už nesumokėtą skolą bet kuriuo atveju mokamos ne vėliau nei nuo pranešimo apie prašymą išduoti mokėjimo įsakymą (*betalningsföreläggande*) arba apie šaukimą į teismą (*stämning i mål*), kuriame nagrinėjama byla dėl mokėjimo reikalavimo, dienos. Jeigu žalos atlyginimo reikalaujama dėl tyčinio teisės pažeidimo ir reikalaujama atlyginti žalą nėra metinė renta (*livränta*), palūkanos mokamos nuo žalos atsiradimo dienos.

Reikalavimai, kuriems palūkanos taikomos iki mokėjimo termino dienos

Jeigu palūkanos reikalavimui apskaičiuotos iki mokėjimo termino dienos ir skola laiku nesumokama, toliau taikoma ta palūkanų norma, kuri buvo taikoma iki mokėjimo termino dienos. Tačiau mokėtina palūkanų norma negali būti mažesnė už tą, kuri būtų buvusi taikoma nesumokėjus skolai, už kurią iki jos mokėjimo termino dienos palūkanos nebuvo skaičiuojamos.

Palūkanų normos keitimas

Palūkanų norma gali būti keičiama, jeigu skolininkas negalėjo laiku sumokėti dėl ligos, nedarbo ar panašių aplinkybių, kurių jis negalėjo kontroliuoti ir būtų nepagrįsta reikalauti, kad už vėlavimą dėl tokių aplinkybių jis sumokėtų visą palūkanų normą.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Ne.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Čia pateikiama neoficiali Palūkanų įstatymo (*räntelagen*) versija.

Paskutinis naujiniimas: 23/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.